**Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet**

►B

# KOMMISSIONENS BESLUT

**av den 19 mars 2002**

**om fastställande av falldefinitioner för rapportering av smittsamma sjukdomar till gemenskapsnätverket enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 2119/98/EG**

*[delgivet med nr K(2002) 1043]*

(2002/253/EG)

(EGT L 86, 3.4.2002, s. 44)

Ändrad genom:

| | | Officiella tidningen | | |
|---|---|---|---|---|
| | | nr | sida | datum |
| ►M1 | Kommissionens beslut 2003/534/EG av den 17 juli 2003 | L 184 | 35 | 23.7.2003 |
| ►M2 | Kommissionens beslut 2008/426/EG av den 28 april 2008 | L 159 | 46 | 18.6.2008 |
| ►M3 | Kommissionens beslut 2009/363/EG av den 30 april 2009 | L 110 | 58 | 1.5.2009 |

▼B

# KOMMISSIONENS BESLUT

**av den 19 mars 2002**

**om fastställande av falldefinitioner för rapportering av smittsamma sjukdomar till gemenskapsnätverket enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 2119/98/EG**

*[delgivet med nr K(2002) 1043]*

(2002/253/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 2119/98/EG av den 24 september 1998 om att bilda ett nätverk för epidemiologisk övervakning och kontroll av smittsamma sjukdomar i gemenskapen [1], särskilt artikel 3 c i detta, och

av följande skäl:

(1) Medlemsstaterna bör tillhandahålla uppgifter om den epidemiologiska utvecklingen och om uppkomsten av smittsamma sjukdomar som utgör hot mot folkhälsan, och härvid begagna sig av gemenskapsnätverket på ett sådant sätt att jämförelser kan göras, i syfte att vidta förebyggande åtgärder och övervakningsåtgärder på gemenskapsnivå och på nationell nivå.

(2) En nödvändig förutsättning för jämförelsen av sådana uppgifter är upprättandet av gemensamma falldefinitioner, även där sjukdomsspecifika övervakningsnätverk ännu inte har inrättats. Så snart detta beslut träder i kraft bör dessa falldefinitioner användas för rapportering till gemenskapsnätverket, och bör överensstämma med bestämmelserna rörande skydd av personuppgifter.

(3) Dessa falldefinitioner, vilka möjliggör en jämförande rapportering, bör innefatta ett nivåindelat system som ger medlemsstaternas strukturer och/eller myndigheter flexibilitet vid tillhandahållandet av uppgifter om sjukdomar och särskilda hälsofrågor. Särskilt kommer dessa falldefinitioner att underlätta rapporteringen av de sjukdomar som anges i kommissionens beslut 2000/96/EG [2].

(4) Falldefinitionerna bör utformas så att samtliga medlemsstater i största möjliga utsträckning kan delta i rapporteringen, varvid de skall kunna använda uppgifter från sina befintliga system. De bör rymma olika nivåer för känslighet och specificitet alltefter syftet med insamlandet av uppgifterna, och de bör lätt kunna ändras.

(5) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättades enligt beslut nr 2119/98/EG.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

*Artikel 1*

För överlämnandet av uppgifter för epidemiologisk övervakning och kontroll av smittsamma sjukdomar enligt bestämmelserna i beslut nr 2119/98/EG, särskilt artikel 4 i detta, skall medlemsstaterna tillämpa falldefinitionerna i bilagan.

---

[1] EGT L 268, 3.10.1998, s. 1.
[2] EGT L 28, 3.2.2000, s. 50.

▼B

*Artikel 2*

Beslutet kommer att omarbetas i den utsträckning som senaste vetenskapliga rön förutsätter.

*Artikel 3*

Detta beslut skall tillämpas från och med den 1 januari 2003.

*Artikel 4*

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

▼M2

*BILAGA*

## FÖRKLARING TILL AVSNITTEN OM KRITERIER FÖR DEFINITION OCH KLASSIFICERING AV FALL

### Kliniska kriterier

Dessa bör omfatta allmänna och relevanta tecken och symptom på sjukdom som antingen enskilt eller tillsammans utgör en kliniskt tydlig eller möjlig bild av sjukdomen. Under rubriken ”Kliniska kriterier” ges en allmän beskrivning av sjukdomarna, men där ryms inte nödvändigtvis de heltäckande beskrivningar som en enskild klinisk diagnos kan kräva.

### Laboratoriekriterier

Laboratoriekriterierna bör vara en förteckning över de laboratoriemetoder som används för bekräftelse av ett fall. Normalt sett är ett av testerna i förteckningen tillräckligt för att bekräfta fallet. Om en kombination av metoder krävs för att fallet ska kunna laboratorieverifieras, anges detta. Den typ av provmaterial som ska samlas in för laboratorietesterna anges bara om endast vissa typer av provmaterial betraktas som relevanta för bekräftelsen av en diagnos. För några överenskomna undantag har även laboratoriekriterierna för ett troligt fall tagits med. Detta är en förteckning över laboratoriemetoder som kan användas som stöd vid diagnostiseringen av ett fall, men som inte är bekräftande.

### Epidemiologiska kriterier och epidemiologiskt samband

Epidemiologiska kriterier betraktas som uppfyllda när ett epidemiologiskt samband kan fastslås.

Ett epidemiologiskt samband under inkubationsperioden definieras som en av sex följande smittvägar:

— Överföring från människa till människa: Person som har varit i kontakt med ett laboratorieverifierat fall hos människa på ett sådant sätt att det har funnits möjlighet att smittas av infektionen.

— Överföring från djur till människa: Person som har varit i kontakt med ett djur med en laboratorieverifierad infektion/kolonisering på ett sådant sätt att det har funnits möjlighet att smittas av infektionen.

— Exponering för en gemensam smittkälla: Varje person som har exponerats för samma gemensamma infektionskälla eller smittbärare, t.ex. ett bekräftat fall hos människa.

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten: Varje person som har intagit livsmedel eller dricksvatten som enligt laboratorieverifikation är smittat, eller en person som har intagit potentiellt smittade produkter från ett djur med en laboratorieverifierad infektion/kolonisering.

— Miljöexponering: Varje person som har badat i vatten eller varit i kontakt med en laboratorieverifierad smittad miljökälla.

— Laboratorieexponering: Personal på laboratorier där det finns risk för exponering.

En person kan anses ha ett epidemiologiskt samband med ett bekräftat fall om minst ett fall i överföringskedjan är laboratorieverifierat. Vid utbrott av fekal-orala eller luftburna infektioner behöver överföringskedjan inte nödvändigtvis fastställas för att ett epidemiologiskt samband ska kunna anses föreligga i ett visst fall.

Överföring kan ske via en eller flera av följande vägar:

— Luftburen – genom spridning av aerosol från en smittad person till en annan persons slemhinnor via hosta, saliv, sång eller tal, eller när mikrobiella aerosoler sprids i atmosfären eller inandas av andra.

— Kontakt – direkt kontakt med en smittad person (fekal-oral, droppar från luftvägarna, hudexponering eller sexuell exponering) eller ett smittat djur (t.ex. bett eller beröring) eller indirekt kontakt med infekterat material eller infekterade föremål (infekterade fomiter, kroppsvätskor, blod).

— Vertikalt – från mor till barn, ofta i livmodern, eller som resultat av ett oavsiktligt utbyte av kroppsvätskor under den perinatala perioden.

▼M2

— Överföring via vektorer – indirekt överföring via infekterade myggor, kvalster, flugor och andra insekter som överför sjukdomar till människor genom sina bett.

— Livsmedel eller vatten – intagande av potentiellt smittad mat eller potentiellt smittat dricksvatten.

**Fallklassificering**

Fall kommer att klassificeras som ”möjligt”, ”troligt” och ”bekräftat”. Inkubationsperioderna anges i de kompletterande uppgifterna för att underlätta bedömningen av det epidemiologiska sambandet.

**Möjligt fall**

Definieras som ett fall som klassificeras som möjligt i samband med rapportering. Det rör sig normalt sett om ett fall som uppfyller de kliniska kriterier som beskrivs i falldefinitionen, men utan att något epidemiologiskt samband påvisats och utan att sjukdomen laboratorieverifierats. Definitionen av ett möjligt fall har hög sensitivitet och låg specificitet. Med hjälp av den kan man påvisa de flesta fall, men även några falska positiva fall kommer att hänföras till denna kategori.

**Troligt fall**

Definieras som ett fall som klassificeras som troligt i samband med rapportering. Det är normalt sett ett fall med kliniska kriterier och ett epidemiologiskt samband enligt beskrivningen i falldefinitionen. Laboratorietest för troliga fall anges endast för några sjukdomar.

**Bekräftat fall**

Definieras som ett fall som klassificeras som bekräftat i samband med rapportering. Bekräftade fall bör vara laboratorieverifierade och kan antingen uppfylla de kliniska kriterierna eller inte uppfylla dem, enligt beskrivningen i falldefinitionen. Definitionen för ett bekräftat fall är har hög specificitet och lägre sensitivitet, och därför kommer de flesta insamlade fallen att vara verkliga fall, även om några kommer att förbises.

I de kliniska kriterierna för några sjukdomar nämns inte det faktum att många akuta fall är asymtomatiska (t.ex. hepatit A, B och C, campylobakter och salmonella), även om dessa fall fortfarande kan vara viktiga sett utifrån ett folkhälsoperspektiv på nationell nivå.

Bekräftade fall kommer att omfattas av någon av de tre underkategorier som anges nedan. Dessa underkategorier kommer att skapas vid analysen av uppgifterna med hjälp av de variabler som har samlats in och uppgifter om fallen.

**Laboratorieverifierat fall med kliniska kriterier**

Fallet uppfyller laboratoriekriterierna för fallbekräftelse och de kliniska kriterierna enligt falldefinitionen.

**Laboratorieverifierat fall med okända kliniska kriterier**

Fallet uppfyller laboratoriekriterierna för fallbekräftelse, men det föreligger inga tillgängliga uppgifter om de kliniska kriterierna (t.ex. endast laboratorierapport).

**Laboratorieverifierat fall utan kliniska kriterier**

Fallet uppfyller laboratoriekriterierna för fallbekräftelse men uppfyller inte de kliniska kriterierna i falldefinitionen eller är asymtomatiskt.

AIDS (FÖRVÄRVAT IMMUNBRISTSYNDROM) OCH HIV-INFEKTION

**Kliniska kriterier (aids)**

Person med ett eller flera av de kliniska symtom som definieras i den europeiska definitionen av ett aidsfall för följande grupper:

▼M2

— Vuxna och ungdomar över 13 år ([1]).

— Barn under 13 år ([2]).

**Laboratoriekriterier (hiv)**

— Vuxna, ungdomar och barn över 18 månader.

Minst ett av följande tre kriterier:

— Positivt resultat på screeningtest för hiv-antikroppar eller ett kombinerat screeningtest (hiv-antikroppar och hiv-p24-antigen) bekräftat av ett mer specifikt hiv-antikroppstest (t.ex. Western blot-test).

— Positivt resultat på 2 EIA-antikroppstest bekräftat av ett positivt resultat av ytterligare ett EIA-test.

— Positiva resultat på två separata prov från minst ett av följande tre tester:

— Påvisande av hiv-nukleinsyra (hiv-rna, hiv-dna).

— Påvisande av hiv genom hiv-p24-antigentest, även neutraliseringstest.

— Isolering av hiv.

— Barn under 18 månader.

Positiva resultat på två separata prov (utom navelsträngsblod) från minst ett av följande tre tester:

— Isolering av hiv.

— Påvisande av hiv-nukleinsyra (hiv-rna, hiv-dna).

— Påvisande av hiv genom hiv-p24-antigentest, inbegripet neutraliseringstest, för barn över 1 månad.

**Epidemiologiska kriterier**

Inte tillämpligt

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Inte tillämpligt

C. **Bekräftat fall**

— Hiv-infektion

Person som uppfyller laboratoriekriterierna för hivinfektion.

— Aids.

Person som uppfyller de kliniska kriterierna för aids och laboratoriekriterierna för hivinfektion.

MJÄLTBRAND (ANTHRAX)

*(Bacillus anthracis)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst en av följande kliniska former:

([1]) Europeiska centret för epidemiologisk övervakning av aids. 1993 års översyn av Falldefinitioner från det europeiska systemet för övervakning av aids. Quarterly Report 1993; nr 37: 23–28.

([2]) Europeiska centret för epidemiologisk övervakning av aids. Reviderad version 1995 av falldefinitioner från det europeiska systemet för övervakning av aids hos barn. HIV/AIDS Surveillance in Europe, Quarterly Report 1995; nr 48: 46–53.

▼M2

*Hudmjältbrand*

Minst ett av följande två symtom:

— En lesion i form av en knottra eller en blåsa.

— En djup, svart sårskorpa omgiven av ett ödem.

*Gastrointestinal mjältbrand*

— Feber eller febrighet.

OCH minst ett av följande två symtom:

— Svåra buksmärtor.

— Diarré.

*Lungmjältbrand*

— Feber eller febrighet

OCH minst ett av följande två symtom:

— Akuta andningsbesvär.

— Radiologiskt påvisad breddökning av mediastinum.

*Meningeal/meningoencefalitisk mjältbrand*

— Feber

OCH minst ett av följande tre symtom:

— Kramper.

— Medvetslöshet.

— Tecken på meningeala symtom.

*Mjältbrand med blodförgiftning*

**Laboratoriekriterier**

— Isolering av *Bacillus anthracis* från kliniskt prov.

— Påvisande av *Bacillus anthracis*-nukleinsyra i kliniskt prov.

Positivt utstryksprov från näsan utan kliniska symtom bidrar inte till en bekräftad diagnos för ett fall.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande tre epidemiologiska samband:

— Överföring från djur till människa.

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

▼M2

FÅGELINFLUENSA A/H5 ELLER A/H5N1 HOS MÄNNISKA

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande två symtom:

— Feber OCH tecken och symtom på akut, luftvägsinfektion.

— Död orsakad av en oförklarad akut luftvägssjukdom.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av influensavirus A/H5N1 från kliniskt prov.

— Påvisande av influensa A/H5-nukleinsyra i kliniskt prov.

— Influensa A/H5-specifik antikroppsreaktion (fyrfaldig eller mer än fyrfaldig ökning eller enstaka hög titer).

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Överföring från en person som rapporterats som troligt eller bekräftat fall, genom nära kontakt (inom en meters avstånd).

— Laboratorieexponering: där det finns en potentiell exponering för influensa A/H5N1.

— Nära kontakt (inom en meters avstånd) med ett djur med bekräftad A/H5N1-infektion, i fråga om andra djur än fjäderfä eller vilda fåglar (t.ex. katt eller gris).

— Vara bosatt i eller ha besökt ett område där influensa A/H5N1 just då misstänks eller har bekräftats ([1]) OCH uppfylla minst ett av följande två villkor:

  — Ha varit i nära kontakt (inom en meters avstånd) med sjuka eller döda tamfjäderfä eller vilda fåglar ([2]) i det drabbade området.

  — Ha befunnit sig i ett hem eller på en gård där döda tamfjäderfä har rapporterats under föregående månad i det drabbade området.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska och epidemiologiska kriterierna.

B. **Troligt fall**

Varje person som testats positivt för influensa A/H5 eller A/H5N1 av ett laboratorium som inte är ett nationellt referenslaboratorium som deltar i EU:s gemenskapsnätverk av referenslaboratorier för mänsklig influensa (CNRL).

C. **Bekräftat fall på nationell nivå**

Varje person som testats positivt för influensa A/H5 eller A/H5N1 av ett nationellt referenslaboratorium som deltar i EU:s gemenskapsnätverk av referenslaboratorier för mänsklig influensa (CNRL).

D. **WHO-bekräftat fall**

Varje person med en laboratoriebekräftelse av ett center som sambarbetar med WHO för H5.

---

([1]) Se World Organisation for Animal Health – OIE:s – och Europeiska kommissionens (Sanco) Animal Disease Notification System (ADNS), som finns på följande webbadress: http://www.oie.int/eng/en_index.htm och http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/adns/index_en.htm#

([2]) Detta gäller inte för till synes friska fåglar som dödats, t.ex. vid jakt.

▼M2

BOTULISM

*(Clostridium botulinum)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst en av följande kliniska former:

*Botulism orsakad av födoämnen eller sår*

minst ett av följande två symtom:

— Störd kranialnervsfunktion med bilaterala symtom (t.ex.. diplopi, synstörning, dysfagi, försvagning av muskler som styrs av förlängda märgen).

— Symmetrisk perifer paralys.

*Botulism hos barn*

Spädbarn med minst ett av följande sex symtom:

— Förstoppning.

— Letargi.

— Aptitförlust.

— Ptos.

— Dysfagi.

— Allmän muskelsvaghet.

Den typ av botulism som vanligen uppträder hos spädbarn (under 12 månader) kan drabba också barn över 12 månader och ibland vuxna, när det rör sig om individer med anatomiska förändringar i mag-tarmkanalen och förändrad mikroflora.

**Laboratoriekriterier**

minst ett av följande två symtom:

— Isolering av *C. botulinum* för spädbarnsbotulism (avföring) eller sårbotulism (sår) (isolering av *C. botulinum* i avföring från vuxna är inte relevant för diagnosen för botulism orsakad av födoämnen).

— Påvisande av botulinustoxin i kliniskt prov.

**Epidemiologiska kriterier**

Åtminstone ett av följande två epidemiologiska samband:

— Exponering för en gemensam smittkälla (t.ex. mat, gemensam användning av injektionsnålar eller andra instrument).

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

▼M2

BRUCELLOS

*(Brucella* spp.*)*

**Kliniska kriterier**

Person med feber

OCH minst ett av följande sju symtom:

— Svettningar (ymniga, illaluktande, speciellt nattliga).

— Frossa.

— Artralgi.

— Svaghet.

— Depression.

— Huvudvärk.

— Anorexi.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande två kriterier:

— Isolering av *Brucella* spp. från kliniskt prov.

— *Brucella*-specifik antikroppsreaktion (agglutinationstest av standardtyp, komplementfixeringstest, Elisa-test).

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fyra epidemiologiska samband:

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

— Exponering för produkter från ett smittat djur (mjölk eller mjölkprodukter).

— Överföring från djur till människa (smittat sekret eller smittade organ, t.ex. vaginalt sekret, placenta).

— Exponering för en gemensam smittkälla.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

CAMPYLOBACTERINFEKTION

*(Campylobacter* spp.*)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande tre symtom:

— Diarré.

— Buksmärtor.

— Feber.

**Laboratoriekriterier**

— Isolering av *Campylobacter spp.* från avföring eller blod.

▼M2

Differentiering av *Campylobacter spp.* bör utföras om möjligt.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fem epidemiologiska samband:

— Överföring från djur till människa.

— Överföring från människa till människa.

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

— Miljöexponering.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

KLAMYDIAINFEKTION

*(Chlamydia trachomatis)*

inklusive LYMPHOGRANULOMA VENEREUM (LGV)

**Kliniska kriterier**

Person med minst en av följande kliniska former:

*Klamydiainfektion utom LGV*

Minst ett av följande sex symptom:

— Uretrit.

— Epididymit.

— Akut salpingit.

— Akut endometrit.

— Cervicit.

— Proktit.

Hos nyfödda barn minst ett av följande två symtom:

— Konjunktivit.

— Lunginflammation.

*LGV*

Minst ett av följande fem kriterier:

— Uretrit.

— Genitalt sår.

— Inguinal lymfadenopati.

— Cervicit.

— Proktit.

▼M2

**Laboratoriekriterier**

*Klamydiainfektion utom LGV*

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av *Chlamydia trachomatis* från ett prov, taget anogenitalt eller från konjunktivan.

— Påvisande av *Chlamydia trachomatis* genom immunfluorescens i kliniskt prov.

— Påvisande av *Chlamydia trachomatis*-nukleinsyra i kliniskt prov.

*LGV*

minst ett av följande två symtom:

— Isolering av *Chlamydia trachomatis* från ett prov, taget anogenitalt eller från konjunktivan.

— Påvisande av *Chlamydia trachomatis*-nukleinsyra i kliniskt prov

OCH

— Identifiering av serovar (genovar) L1, L2 eller L3.

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa (sexuell kontakt eller vertikal överföring).

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna.

KOLERA

*(Vibrio cholerae)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande två symtom:

— Diarré.

— Kräkningar.

**Laboratoriekriterier**

— Isolering av *Vibrio cholerae* från kliniskt prov

OCH

— påvisande av O1- eller O139-antigen i isolatet

OCH

— påvisande av koleraenterotoxin eller koleraenterotoxingenen i isolatet.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fyra epidemiologiska samband:

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Överföring från människa till människa.

▼M2

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

— Miljöexponering.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

VARIANT CREUTZFELDT-JAKOBS SJUKDOM (VCJD)

**Villkor**

— Person med ett progressivt neuropsykiatriskt sjukdomstillstånd som pågått i minst 6 månader.

— Rutinundersökningar pekar inte på alternativ diagnos.

— Ingen känd tidigare exponering för humant tillväxthormon eller transplantation av dura mater.

— Inget som tyder på att det rör sig om en ärftlig form av transmissibel spongiform encefalopati.

**Kliniska kriterier**

Person med minst fyra av följande fem symtom:

— Tidiga psykiatriska symtom ([1]).

— Kvarstående smärtsamma sensoriska symtom ([2]).

— Ataxi.

— Myoklonier eller korea eller dystoni.

— Demens.

**Diagnostiska kriterier**

*Diagnostiska kriterier för fallbekräftelse:*

— Neuropatologisk bekräftelse: tvättssvampsartade (spongiforma) förändringar och omfattande inlagring av prionproteiner med plackbildning i hela cerebrum och cerebellum.

*Diagnostiska kriterier för ett troligt eller möjligt fall:*

— EEG visar inte typiska tecken ([3]) på sporadisk CJD ([3]) i sjukdomens tidiga stadier.

— Hög signal på MRT (magnetresonanstomografi) i bakre delen av thalamus.

— Positiv tonsillbiopsi ([4]).

([1]) Depression, ångest, apati, undandragande, hallucinationer.
([2]) I detta ingår både ren smärta och/eller dysestesi.
([3]) Typiska tecken hos EEG vid sporadisk CJD är generaliserade periodiska komplex, cirka ett per sekund. Dessa kan ibland ses i sena stadier av vCJD.
([4]) Tonsillbiopsi rekommenderas inte rutinmässigt och inte heller i fall då EEG visar typiska tecken på sporadisk CJD, men kan vara användbar i misstänkta fall där de kliniska tecknen överensstämmer med vCJD och där MRT inte ger hög signal.

▼M2

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa (t.ex. blodtransfusion)

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de preliminära villkoren

OCH

— uppfyller de kliniska kriterierna

OCH

— där EEG-undersökning inte visar tecken på sporadisk CJD ([1]).

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de preliminära villkoren

OCH

— uppfyller de kliniska kriterierna

OCH

— där EEG-undersökning inte visar tecken på sporadisk CJD ([1])

OCH

— genomgår MRT (magnetresonanstomografi) med positivt resultat

ELLER

Person som uppfyller de preliminära villkoren

OCH

— där tonsillbiopsi är positiv.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de preliminära villkoren

OCH

— uppfyller de diagnostiska kriterierna för fallbekräftelse.

KRYPTOSPORIDIOS

*(Cryptosporidium* spp.*)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande två symtom:

— Diarré.

— Buksmärtor.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Påvisande av *Cryptosporidium*-oocystor i avföring.

— Påvisande av *Cryptosporidium* i tarmsaft eller biopsi av tunntarm.

— Påvisande av *Cryptosporidium*-nukleinsyra i avföring.

— Påvisande av *Cryptosporidium-antigen* i avföring.

([1]) Typiska tecken hos EEG vid sporadisk CJD är generaliserade periodiska komplex, cirka ett per sekund. Dessa kan ibland ses i sena stadier av vCJD.

▼M2

**Epidemiologiska kriterier**

Ett av följande fem epidemiologiska samband:

— Överföring från människa till människa.

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Överföring från djur till människa.

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

— Miljöexponering.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

DIFTERI

*(Corynebacterium diphtheriae* och *Corynebacterium ulcerans)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst en av följande kliniska former:

*Difteri i luftvägarna:*

Sjukdom i övre luftvägarna med feber OCH ett av följande två symtom:

— Äkta krupp

ELLER

— beläggningar på minst ett av följande tre ställen:

  — Tonsiller.

  — Svalg.

  — Näsa.

*Näsdifteri*

— Nässekret som först är klart och därefter blodigt.

*Huddifteri:*

— Hudlesioner.

*Difteri på andra ställen:*

— Lesioner på konjunktiva eller slemhinnor.

**Laboratoriekriterier**

— Isolering av toxinbildande *C. diphtheriae* eller *C. ulcerans* från kliniskt prov.

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa.

▼M2

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna för difteri i luftvägarna.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

ECHINOKOCKINFEKTION

*(Echinococcus* spp.*)*

**Kliniska kriterier**

Inte relevant för övervakningsändamål.

**Diagnostiska kriterier**

Minst ett av följande fem kriterier:

— Histopatologi eller parasitologi som vid förekomst av *Echinococcus multilocularis* eller *granulosus* (t.ex. direkt visualisering av protoskolex i cystvätska).

— Påvisande av *Echinoccocus granulosus* patognomonisk makroskopisk morfologi hos cyst(or) i kirurgiprover.

— Typiska organskador som påvisas genom radiologiska undersökningar (dvs.: datoriserad tomografi, sonografi, MRI) OCH som bekräftas genom serologiskt test.

— *Echinococcus* spp-specifika serumantikroppar genom högkänsligt serologiskt test OCH bekräftelse genom högspecifikt serologiskt test.

— Påvisande av *Echinococcus multilocularis*- eller *granulosus*-nukleinsyra i kliniskt prov.

**Epidemiologiska kriterier**

Inte tillämpligt

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Inte tillämpligt

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de diagnostiska kriterierna.

SHIGA/VERO-TOXINPRODUCERANDE *ESCHERICHIA COLI*-INFEKTION (STEC/VTEC)

**Kliniska kriterier**

*Diarré orsakad av STEC/VTEC*

Person med minst ett av följande två symtom:

— Diarré.

— Buksmärtor.

▼M2

*Hemolytiskt uremiskt syndrom (HUS)*

Person med akut njursvikt och minst ett av följande två symtom:

— Mikroangiopatisk hemolytisk anemi.

— Trombocytopeni.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av Shigatoxin-/Verotoxinproducerande *E. coli* (STEC/VTEC).

— Påvisande av nukleinsyra från *stx1*- eller *stx2*-gen.

— Påvisande av fria shigatoxiner.

För HUS kan dessutom följande användas som laboratoriekriterium för att bekräfta STEC/VTEC:

— *E. coli*-serogruppspecifik antikroppsreaktion.

Isolering och ytterligare karakterisering efter serotyp, fagtyp, *eae*-gener och undertyper av $stx_1/stx_2$ bör utföras om möjligt.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fem epidemiologiska samband:

— Överföring från människa till människa.

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Överföring från djur till människa.

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

— Miljöexponering.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall av STEC-associerat HUS**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna för HUS.

B. **Troligt fall av STEC/VTEC**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband eller ett laboratorieverifierat fall utan kliniska kriterier.

C. **Bekräftat fall av STEC/VTEC**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

GIARDIASIS

*(Giardia lamblia)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande fyra symtom:

— Diarré.

— Buksmärtor.

— Svullen buk.

— Tecken på malabsorption (t.ex. steatorré, viktminskning).

**Laboratoriekriterier**

minst ett av följande två symtom:

— Påvisande av *Giardia lamblia*-cystor eller *Giardia lamblia*-trofozoiter i avföring, duodenalsaft eller i biopsi från tunntarm.

— Påvisande av *Giardia lamblia*-antigen i avföring.

▼M2

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fyra epidemiologiska samband:

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

— Överföring från människa till människa.

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Miljöexponering.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

GONORRÉ

*(Neisseria gonorrhoeae)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande åtta symtom:

— Uretrit.

— Akut salpingit.

— Bäckeninflammation.

— Cervicit.

— Epididymit.

— Proktit.

— Faryngit.

— Artrit.

ELLER:

Nyfödda barn med konjunktivit.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Isolering av *Neisseria gonorrhoeae* från kliniskt prov.

— Påvisande av *Neisseria gonorrhoeae*-nukleinsyra i kliniskt prov.

— Påvisande av *Neisseria gonorrhoeae* i kliniskt prov, genom ett probtest utan amplifiering avseende nukleinsyra.

— Mikroskopiskt påvisande av gramnegativa intracellulära diplokocker i prov från urinledare hos man.

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa (sexuell kontakt eller vertikal överföring).

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

▼M2

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna.

HJÄRNHINNEINFLAMMATION, INVASIV

*Haemophilus influenzae*

**Kliniska kriterier**

Inte relevant för övervakningsändamål.

**Laboratoriekriterier**

Laboratoriekriterier för falldefinition

minst ett av följande två symtom:

— Isolering av *Haemophilus influenzae* från vanligtvis steril lokal.

— Påvisande av *Haemophilus influenzae*-nukleinsyra från vanligtvis steril lokal.

Typning av isolaten bör utföras om möjligt.

**Epidemiologiskt samband**

Inte tillämpligt

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Inte tillämpligt

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna för fallbekräftelse.

HEPATIT A

*(Hepatitis A)*

**Kliniska kriterier**

Person med symtom som debuterar smygande (t.ex. trötthet, buksmärtor, aptitförlust, återkommande illamående och kräkningar)

OCH

minst ett av följande tre symtom:

— Feber.

— Gulsot.

— Förhöjda nivåer av serumtransaminaser.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Påvisande av hepatit A-virusnukleinsyra i serum eller avföring.

— Specifik antikroppsreaktion mot hepatit A-virus.

— Påvisande av hepatit A-virusantigen i avföring.

▼M2

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Överföring från människa till människa.

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

— Miljöexponering.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

HEPATIT B, AKUT

*(Hepatitis B)*

**Kliniska kriterier**

Person med symtom som debuterar smygande (t.ex. trötthet, buksmärtor, aptitförlust, återkommande illamående och kräkningar)

OCH

minst ett av följande tre symtom:

— Feber.

— Gulsot.

— Förhöjda nivåer av serumtransaminaser.

**Laboratoriekriterier**

Specifik reaktion mellan Igm-antikroppar och hepatit B-virusets kärnantigen.

Laboratorieresultaten måste tolkas med hänsyn till vaccinationsstatus.

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa (sexuell kontakt, vertikal överföring eller överföring via blod).

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

▼M2

HEPATIT C

*(Hepatitis C)*

**Kliniska kriterier**

Inte relevant för övervakningsändamål.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande två kriterier:

— Påvisande av hepatit C-virusnukleinsyra i serum.

— Hepatit C-virusspecifik antikroppsreaktion bekräftad med hjälp av ett annat antikroppstest.

**Epidemiologiska kriterier**

Inte tillämpligt

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Inte tillämpligt

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna.

INFLUENSA

*(influensavirus)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst en av följande kliniska former:

*Influensaliknande sjukdom (ILI)*

— Plötsligt insjuknande

OCH

— minst ett av följande fyra systemiska symtom:

  — Feber eller febrighet.

  — Allmän sjukdomskänsla.

  — Huvudvärk.

  — Myalgi.

OCH

— Minst ett av följande tre respiratoriska symptom:

  — Hosta.

  — Halsont.

  — Andfåddhet.

*Akut respiratorisk infektion (ARI)*

— Plötsligt insjuknande

OCH

— minst ett av följande fyra respiratoriska symtom:

  — Hosta.

▼M2

— Halsont.

— Andfåddhet.

— Snuva.

OCH:

— En klinisk bedömning att sjukdomstillståndet beror på en infektion.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Isolering av influensavirus från kliniskt prov.

— Påvisande av nukleinsyra från influensavirus i kliniskt prov.

— Påvisande av influensavirusantigen genom immunfluorescens i kliniskt prov.

— Influensaspecifik antikroppsreaktion.

Undertypning av influensaisolatet bör utföras om möjligt.

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna (ILI eller ARI).

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna (ILI eller ARI) och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna (ILI eller ARI) och laboratoriekriterierna.

LEGIONÄRSSJUKA

*(Legionella* spp.*)*

**Kliniska kriterier**

Person med lunginflammation.

**Laboratoriekriterier**

— Laboratoriekriterier för fallbekräftelse.

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av *Legionella* spp. från sekret från luftvägarna eller vanligtvis steril lokal.

— Påvisande av *Legionella pneumophila*-antigen i urin.

— Specifik antikroppsreaktion mot *Legionella pneumophila* serogrupp 1.

— Laboratoriekriterier för troligt fall:

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Påvisande av *Legionella pneumophila*-antigen i sekret från luftvägarna eller lungvävnad, t.ex. med hjälp av immunfluorescens med reagens som är derivat av monoklonala antikroppar.

— Påvisande av *Legionella* spp-*nukleinsyra* i kliniskt prov.

— *Legionella pneumophila* icke-serogrupp 1 eller annan *Legionella* spp-specifik antikroppsreaktion.

▼M2

— *L. pneumophila* serogrupp 1, andra serogrupper eller andra arter av *Legionella*: enstaka hög serumantikroppstiter.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande två epidemiologiska samband:

— Miljöexponering.

— Exponering för samma gemensamma smittkälla.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna OCH lämnat minst ett laboratorieprov med positivt resultat för troligt fall ELLER där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna för fallbekräftelse.

LEPTOSPIROS

*(Leptospira interrogans)*

**Kliniska kriterier**

Person med

— Feber

ELLER

minst ett av följande elva symtom:

— Frossa.

— Huvudvärk.

— Myalgi.

— Röda ögon.

— Blödningar i hud och slemhinnor.

— Utslag.

— Gulsot.

— Myokardit.

— Meningit.

— Försämrad njurfunktion.

— Respiratoriska symtom såsom hemoptys.

**Laboratoriekriterier**

som uppfyller minst ett av följande fyra kriterier:

— Isolering av *Leptospira interrogans* från kliniskt prov.

— Påvisande av *Leptospira interrogans-nukleinsyra* i kliniskt prov.

— Påvisande av *Leptospira interrogans* i kliniskt prov med hjälp av immunofluorescens.

— *Leptospira interrogans*-specifik antikroppsreaktion.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande tre epidemiologiska samband:

▼M2

— Överföring från djur till människa.

— Miljöexponering.

— Exponering för en gemensam smittkälla.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

LISTERIOS

*(Listeria monocytogenes)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande tre symtom:

— Listerios hos nyfödda barn definieras som

dödföddhet

ELLER

minst ett av följande fem symtom under den första levnadsmånaden:

— Granulomatosis infantiseptica.

— Meningit eller meningoencefalit.

— Sepsis.

— Dyspné.

— Lesioner på hud, slemhinnor eller konjunktiva.

— Listerios vid graviditet definieras som minst ett av följande tre symtom:

— Missfall, dödföddhet eller för tidig födsel.

— Feber.

— Influensaliknande symtom.

— Annan form av listerios definieras som minst ett av följande fyra symtom:

— Feber.

— Meningit eller meningoencefalit.

— Sepsis.

— Lokala inflammationer och infektioner, t.ex. artrit, endokardit och abscesser.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande två kriterier:

— Isolering av *Listeria monocytogenes* från vanligtvis steril lokal.

— Isolering av *Listeria monocytogenes* från vanligtvis icke-steril lokal hos foster, dödfött barn, nyfött barn eller modern vid födseln eller inom ett dygn.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande tre epidemiologiska samband:

— Exponering för en gemensam smittkälla.

▼M2

— Överföring från människa till människa (vertikal överföring).

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

**Övriga upplysningar**

Inkubationsperiod 3–70 dagar, oftast 21 dagar.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna

ELLER

mödrar vars foster, dödfödda barn eller nyfödda barn har en laboratorieverifierad listeriosinfektion.

MALARIA

*(Plasmodium* spp.*)*

**Kliniska kriterier**

Person med feber ELLER känd tidigare feber.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Påvisande av malariaparasiter genom undersökning av blodutstryk i ljusmikroskop.

— Påvisande av *Plasmodium-nukleinsyra* i blod.

— Påvisande av *Plasmodium*-antigen.

Differentiering av *Plasmodium* spp bör utföras om möjligt.

**Epidemiologiska kriterier**

Inte tillämpligt

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Inte tillämpligt

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

MÄSSLING

*(mässlingvirus)*

**Kliniska kriterier**

Person med feber

▼M2

OCH

— storfläckigt (ofta sammanflytande) utslag

OCH minst ett av följande tre symtom:

— Hosta.

— Snuva.

— Konjunktivit.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Isolering av mässlingvirus från kliniskt prov.

— Påvisande av mässlingvirusnukleinsyra i kliniskt prov.

— Mässlingvirusspecifik antikroppsreaktion i serum eller saliv, kännetecknande för akut infektion.

— Påvisande av mässlingvirusantigen genom immunofluorescens i kliniskt prov med mässlingspecifika monoklonala antikroppar.

Laboratorieresultaten måste tolkas med hänsyn till vaccinationsstatus. Om personen nyligen vaccinerats bör förekomst av vilt virus undersökas.

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som inte vaccinerats nyligen och som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

MENINGOKOCKINFEKTION, INVASIV

*(Neisseria meningitidis)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande fem symtom:

— Feber.

— Tecken på meningeala symtom.

— Petekier.

— Septisk chock.

— Septisk artrit.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Isolering av *Neisseria meningitidis* från vanligtvis steril lokal, inbegripet purpurfärgade hudlesioner.

— Påvisande av *Neisseria meningitidis-nukleinsyra* från vanligtvis steril lokal, inbegripet purpurfärgade hudlesioner.

— Påvisande av *Neisseria meningitidis-antigen* i cerebrospinalvätska.

▼M2

— Påvisande av gramnegativa infärgade diplokocker i cerebrospinalvätska.

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna.

PÅSSJUKA

*(parotitvirus)*

**Kliniska kriterier**

Person med

— Feber

OCH

minst två av följande tre symtom:

— Plötslig svullnad av parotis eller annan spottkörtel.

— Testikelinflammation.

— Meningit.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av parotitvirus från kliniskt prov.

— Påvisande av parotitvirusnukleinsyra.

— Parotitvirusspecifik antikroppsreaktion i serum eller saliv, kännetecknande för akut infektion.

Laboratorieresultaten måste tolkas med hänsyn till vaccinationsstatus.

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som inte vaccinerats nyligen och som uppfyller laboratoriekriterierna.

Person som vaccinerats nyligen hos vilken parotitvirusstam av vild typ påvisats.

▼M2

KIKHOSTA

*(Bordetella pertussis)*

**Kliniska kriterier**

Person med hosta som varat i minst två veckor

OCH

minst ett av följande tre symtom:

— Paroxysmala hostattacker.

— Kikning.

— På hosta följande kräkningar.

ELLER

Person som diagnosticerats med kikhosta av läkare

ELLER

spädbarn med apnéer.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av *Bordetella pertussis* från kliniskt prov.

— Påvisande av *Bordetella pertussis-nukleinsyra* i kliniskt prov.

— *Bordetella pertussis*-specifik antikroppsreaktion.

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

PEST

*(Yersinia pestis)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst en av följande kliniska former:

*Böldpest:*

— Feber

OCH

— Plötslig debut av smärtsam lymfadenit.

*Septisk pest:*

— Feber.

*Lungpest:*

— Feber

OCH

minst ett av följande tre symtom:

— Hosta.

▼M2

— Smärtor i bröstet.

— Hemoptys.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av *Yersinia pestis* från kliniskt prov.

— Påvisande av *Yersinia pestis*-nukleinsyra från kliniskt prov (F1-antigen).

— Specifik antikroppsreaktion mot *Yersinia pestis a*nti-F1-antigen.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fyra epidemiologiska samband:

— Överföring från människa till människa.

— Överföring från djur till människa.

— Laboratorieexponering (där risk för exponering för pestsmitta föreligger).

— Exponering för en gemensam smittkälla.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna.

PNEUMOKOCKINFEKTION(ER), INVASIV(A)

*(Streptococcus pneumoniae)*

**Kliniska kriterier**

Inte relevant för övervakningsändamål.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av antigen mot *S. pneumoniae* från vanligtvis steril lokal.

— Påvisande av *S. pneumoniae*-nukleinsyra från vanligtvis steril lokal.

— Påvisande av *S. pneumoniae*-antigen från vanligtvis steril lokal.

**Epidemiologiska kriterier**

Inte tillämpligt

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Inte tillämpligt

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna.

▼M2

POLIO

*(poliovirus)*

**Kliniska kriterier**

Person under 15 år med akut slapp pares

ELLER

person som av läkare misstänks ha polio.

Laboratoriekriterier.

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av ett poliovirus och intratypisk differentiering – vilt poliovirus.

— Poliovirus som är derivat av vaccin (för denna virustyp minst 85 % likhet med vaccinviruset i nukleotidsekvenserna i VP1-avsnittet).

— Sabin-liknande poliovirus: intratypisk differentiering utförd av ett WHO-ackrediterat poliolaboratorium (för virus som är derivat av vaccin en VP1-sekvensskillnad på mellan 1 % och 15 % jämfört med vaccinviruset av samma serotyp).

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande två epidemiologiska samband:

— Överföring från människa till människa.

— Person som tidigare har rest till ett område med endemisk polio eller ett område med misstänkt eller bekräftad förekomst av poliovirus.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

Q-FEVER

*(Coxiella burnetii)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande tre symtom:

— Feber.

— Lunginflammation.

— Hepatit.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av *Coxiella burnetii* från kliniskt prov.

— Påvisande av *Coxiella burnetii-nukleinsyra* i kliniskt prov.

— *Coxiella burnetii*-specifik antikroppsreaktion (IgG eller IgM fas II).

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande två epidemiologiska samband:

▼M2

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Överföring från djur till människa.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

RABIES

*(rabiesvirus)*

**Kliniska kriterier**

Person med akut encefalomyelit

OCH

minst två av följande sju symtom:

— Känselrubbning kring bettställe (efter tidigare djurbett).

— Pares eller paralys.

— Kramper i sväljmusklerna.

— Hydrofobi.

— Delirium.

— Kramper.

— Ångest.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Isolering av rabiesvirus från kliniskt prov.

— Påvisande av rabiesvirusnukleinsyra i kliniskt prov (t.ex. saliv eller hjärnvävnad).

— Påvisande av virusantigener genom immunfluorescens i kliniskt prov.

— Rabiesvirusspecifik antikroppsreaktion vid neutraliseringstest för virus i serum eller cerebrospinalvätska.

Laboratorieresultaten måste tolkas med hänsyn till vaccinations- eller immuniseringsstatus.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande tre epidemiologiska samband:

— Överföring från djur till människa (djur med misstänkt eller bekräftad infektion).

— Exponering för en gemensam smittkälla (samma djur).

— Överföring från människa till människa (t.ex. organtransplantation).

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna.

▼M2

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

RÖDA HUND

*(rubellavirus)*

**Kliniska kriterier**

Varje person med plötslig debut av generaliserade finprickiga utslag

OCH

minst ett av följande fem symtom:

— Cervikal adenopati.

— Sub-occipital adenopati.

— Post-aurikulär adenopati.

— Artralgi.

— Artrit.

**Laboratoriekriterier**

— Laboratoriekriterier för fallbekräftelse.

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av rubellavirus från kliniskt prov.

— Påvisande av rubellavirusnukleinsyra i kliniskt prov.

— Rubellavirusspecifik antikroppsreaktion (IgG) i serum eller saliv.

— Laboratoriekriterier för fallbekräftelse.

— Rubellavirusspecifik antikroppsreaktion (IgM ([1]).

Laboratorieresultaten måste tolkas med hänsyn till vaccinationsstatus.

**Epidemiologiska kriterier**

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och minst ett av följande två kriterier:

— Ett epidemiologiskt samband föreligger.

— Laboratoriekriterierna för ett troligt fall är uppfyllda.

C. **Bekräftat fall**

Person som inte vaccinerats nyligen och som uppfyller laboratoriekriterierna för fallbekräftelse.

Person som vaccinerats nyligen hos vilken rubellavirusstam av vild typ påvisats.

([1]) När röda hund misstänks vid graviditet krävs ytterligare bekräftelse av ett positivt rubella IgM-resultat (t.ex. ett rubellaspecifikt IgG-aviditetstest som visar på låg aviditet). I vissa situationer, såsom bekräftade utbrott av röda hund, kan påvisande av rubellavirus IgM betraktas som bekräftande när det inte rör sig om gravida personer.

▼M2

RUBELLA, KONGENITAL

*(Inklusive kongenitalt rubellasyndrom)*

**Kliniska kriterier**

*Kongenital rubella*

Inga kliniska kriterier kan fastställas för *kongenital rubellainfektion.*

*Kongenitalt rubellasyndrom*

Spädbarn under 1 år eller dödfött barn som

— uppfyller minst två av villkoren i kategori A

ELLER

— ett av villkoren i kategori A och ett i kategori B

A

— Katarakt.

— Kongenitalt glaukom.

— Kongenital hjärtsjukdom.

— Hörselskada.

— Pigmentretinopati.

B

— Purpura.

— Splenomegali.

— Mikrocefali.

— Utvecklingsstörning.

— Meningoencefalit.

— Skelettsjukdom som påvisas genom radiolucens.

— Gulsot som debuterar inom ett dygn efter födseln.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Isolering av rubellavirus från kliniskt prov.

— Påvisande av rubellavirusnukleinsyra.

— Rubellavirusspecifik antikroppsreaktion (IgM).

— Kvarstående IgG-antikroppar mot rubella mellan 6 och 12 månaders ålder (minst två prover med samma koncentration av rubella IgG).

Laboratorieresultaten måste tolkas med hänsyn till vaccinationsstatus.

**Epidemiologiska kriterier**

Spädbarn eller dödfött barn till en kvinna med laboratoriebekräftad rubellainfektion under graviditeten genom överföring från moder till foster (vertikal överföring).

**Fallklassificering kongenital rubella**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Dödfött barn eller spädbarn som inte testats ELLER testats med negativa laboratorieresultat, där minst ett av följande kriterier uppfylls:

▼M2

— Ett epidemiologiskt samband föreligger OCH minst ett kliniskt kriterium för kongenitalt rubellasyndrom i kategori A är uppfyllt.

— De kliniska kriterierna för kongenitalt rubellasyndrom är uppfyllda.

C. **Bekräftat fall**

Dödfött barn som uppfyller laboratoriekriterierna

ELLER

spädbarn som uppfyller laboratoriekriterierna OCH minst ett av följande två kriterier:

— Ett epidemiologiskt samband föreligger.

— Minst ett kliniskt kriterium för kongenitalt rubellasyndrom i kategori A är uppfyllt.

Ett spädbarn med endast positiva laboratoriekriterier, utan tidigare känd förekomst av rubella hos modern under graviditeten och utan kliniska kriterier för kategori A, kommer därför att rapporteras som ett rubellafall.

SALMONELLA

*(Salmonella* spp. utom *S. Typhi* och *S. Paratyphi)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande fyra symtom:

— Diarré.

— Feber.

— Buksmärtor.

— Kräkningar.

**Laboratoriekriterier**

— Isolering av *Salmonella* (utom *S. Typhi* och *S. Paratyphi)* från avföring eller blod.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fem epidemiologiska samband:

— Överföring från människa till människa.

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Överföring från djur till människa.

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

— Miljöexponering.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

▼M2

SVÅR AKUT RESPIRATORISK SJUKDOM – SARS

*(sars-coronavirus, sars-CoV)*

**Kliniska kriterier**

Person med feber eller känd tidigare feber

OCH

minst ett av följande tre symtom:

— Hosta.

— Andningssvårigheter.

— Andnöd.

OCH

som uppfyller minst ett av följande fyra kriterier:

— Radiografiskt påvisad lunginflammation.

— Radiografiskt påvisat akut respiratoriskt distressyndrom.

— Obduktionsresultat som visar på lunginflammation.

— Obduktionsresultat som visar på akut respiratoriskt distressyndrom.

OCH

Ingen alternativ diagnos som fullständigt kan förklara sjukdomstillståndet.

**Laboratoriekriterier**

— Laboratoriekriterier för fallbekräftelse.

  Minst ett av följande tre kriterier:

  — Isolering av virus i cellodling från ett kliniskt prov och identifiering av sars-CoV med hjälp av metod såsom PCR med omvänd transkription (RT-PCR).

  — Påvisande av sars-CoV-nukleinsyra genom minst en av följande metoder:

    — Minst två olika kliniska prover (t.ex. nasofaryngealt utstrycksprov och avföring).

    — Samma kliniska prov som samlats in vid två eller fler tillfällen under sjukdomsförloppet (t.ex. sekventiella nasofarynxaspirat).

    — *Två olika prover eller* repeat-PCR med omvänd transkription (repeat RT-PCR) på nytt rna-extrakt från det ursprungliga kliniska provet vid varje testtillfälle.

— Sars-CoV-specifik antikroppsreaktion genom en av följande två metoder:

  — Serokonversion genom Elisa- eller IFA-test i akutserum och konvalescentserum som testas parallellt.

  — Fyrfaldig eller mer än fyrfaldig ökning av antikroppstitern mellan akutserum och konvalescentserum som testas parallellt.

— Laboratoriekriterier för troligt fall:

  minst ett av följande två symtom:

  — Ett enda positivt antikroppstest för sars-CoV.

  — Ett positivt PCR-resultat för sars-CoV på ett enda kliniskt prov och test.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Person som uppfyller minst ett av följande tre kriterier:

  — Anställd i ett yrke som förknippas med förhöjd risk för exponering för sars-CoV (t.ex. personal på ett laboratorium där man arbetar med levande sars-CoV-virus eller sars-CoV-liknande virus eller lagrar kliniska prov infekterade med sars-CoV. Personer som exponeras för vilda djur eller

▼M2

andra djur som betraktas som reservoarer för sars-CoV, deras exkretioner eller sekretioner osv.).

— Person som haft nära kontakt ([1]) med en eller flera personer med bekräftad sars eller som håller på att utredas för sars.

— Person som tidigare rest till eller bott i ett område som drabbats av ett sars-utbrott.

— Två eller flera sjukvårdsanställde ([2]) med kliniskt påvisad sars i samma vårdenhet och med sjukdomsdebut under samma 10-dagarsperiod.

— Tre eller flera personer (sjukvårdsanställda och/eller patienter och/eller besökare) med kliniskt påvisad sars med sjukdomsdebut under samma 10-dagarsperiod och där det föreligger ett epidemiologiskt samband med en sjukvårdsanläggning.

**Fallklassificering för perioder mellan epidemier**

Ska under ett utbrott också tillämpas i ett land eller område som inte drabbats.

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna OCH laboratoriekriterierna för ett bekräftat fall OCH där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall på nationell nivå**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna för fallbekräftelse, där testningen har utförts på ett nationellt referenslaboratorium.

D. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna för fallbekräftelse, där testningen har utförts av ett av WHO:s referenslaboratorier för verifiering av sars.

**Fallklassificering under ett utbrott**

Ska tillämpas under ett utbrott i ett land eller område där minst en person har laboratorieverifierats av ett av WHO:s referenslaboratorier för verifiering av sars.

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband med ett bekräftat fall på nationell nivå eller ett bekräftat fall.

C. **Bekräftat fall på nationell nivå**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna för fallbekräftelse, där testningen har utförts på ett nationellt referenslaboratorium.

D. **Bekräftat fall**

Något av följande tre kriterier:

([1]) En nära kontakt är en person som har vårdat, levt med eller haft direkt kontakt med sekretioner från luftvägarna, kroppsvätskor och/eller exkretioner (t.ex. avföring) från sars-fall.

([2]) Termen ”sjukvårdsanställda” omfattar i detta sammanhang all sjukhuspersonal. Hur den vårdenhet där sjukdomsutbrottet inträffar ska definieras beror på den lokala situationen. Enhetsstorlek kan variera från en hel sjukvårdsanläggning om den är liten, till en enda klinik eller avdelning på ett stort sjukhus med högspecialiserad vård.

▼M2

— Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna för fallbekräftelse, där testningen har utförts av ett av WHO:s referenslaboratorier för verifiering av sars.

— Fall som bekräftats på nationell nivå med ett epidemiologiskt samband med en smittkedja där minst ett fall oberoende har verifierats av ett av WHO:s referenslaboratorier för verifiering av sars.

— Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna för ett troligt fall, där det föreligger ett epidemiologiskt samband med en smittkedja i vilken minst ett fall oberoende har verifierats av ett av WHO:s referenslaboratorier för verifiering av sars.

SHIGELLAINFEKTION

*(Shigella* spp.*)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande fyra symtom:

— Diarré.

— Feber.

— Kräkningar.

— Buksmärtor.

**Laboratoriekriterier**

— Isolering av *Shigella* spp. från kliniskt prov.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fem epidemiologiska samband:

— Överföring från människa till människa.

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Överföring från djur till människa.

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

— Miljöexponering.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

SMITTKOPPOR

*(variolavirus)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande två symtom:

— Feber

OCH

utslag i form av blåsor eller hårda pustler i samma utvecklingsstadium med centrifugal distribution.

— Atypiska sjukdomsbilder definieras som minst ett av följande fyra symtom:

▼M2

— Hemorragiska lesioner.

— Platta, sammetsliknande lesioner som inte utvecklas till blåsor.

— Variola sine eruptione.

— Lindrigare typ av symtom.

**Laboratoriekriterier**

— Laboratoriekriterier för fallbekräftelse.

Minst ett av följande två laboratorietester:

— Isolering av smittkoppor (variolavirus) från kliniskt prov följt av sekvensering (endast utsedda P4-laboratorier).

— Påvisande av variolavirusnukleinsyra i kliniskt prov.

Laboratorieresultaten måste tolkas med hänsyn till vaccinationsstatus.

— Laboratoriekriterier för troligt fall:

— Påvisande av ortopoxviruspartiklar med elektronmikroskop.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande två epidemiologiska samband:

— Överföring från människa till människa.

— Laboratorieexponering (där risk för exponering för variolavirus föreligger).

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och minst ett av följande två kriterier:

— Ett epidemiologiskt samband med ett bekräftat fall genom överföring från människa till människa föreligger.

— Laboratoriekriterierna för ett troligt fall är uppfyllda.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna för fallbekräftelse.

Under ett utbrott: person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

SYFILIS

*(Treponema pallidum)*

**Kliniska kriterier**

— Primär syfilis.

Person med en eller flera (vanligen smärtfria) schanker i det genitala, perineala eller anala området eller extragenitalt, t.ex. i mun- eller svalgslemhinnan.

— Sekundär syfilis.

Person med minst ett av följande fem symtom:

— Utbredda makulopapulära utslag, ofta på handflator och fotsulor.

— Generaliserad lymfadenopati.

— Condyloma lata.

— Enantem.

▼M2

— Diffust håravfall.

— Tidig latent syfilis (mindre än 1 år).

Kända tidigare symtom som är förenliga med tidigare stadier av syfilis under de föregående 12 månaderna.

— Sen latent syfilis (mer än 1 år).

Person som uppfyller laboratoriekriterierna (specifika serologiska tester).

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande fyra laboratorietester:

— Påvisande av *Treponema pallidum* i sårexudat eller vävnader genom mörkfältsmikroskopi.

— Påvisande av *Treponema pallidum* i sårexudat eller vävnader genom immunfluorescens.

— Påvisande av *Treponema* i sårexudat eller vävnader genom PCR.

— Påvisande av *Treponema pallidum*-antikroppar genom screeningtest (TPHA, TPPA eller EIA) OCH dessutom påvisande av IgM-antikroppar mot *Treponema pallidum* (genom IgM-Elisa, IgM-immunoblot eller 19S-IgM-FTA-abs) – bekräftat genom ett andra IgM-test.

**Epidemiologiska kriterier**

— Primär/sekundär syfilis.

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa (sexuell kontakt).

— Tidig latent syfilis (mindre än 1 år).

Ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa (sexuell kontakt) under de föregående 12 månaderna.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna för fallbekräftelse.

SYFILIS, KONGENITAL OCH NEONATAL

*(Treponema pallidum)*

**Kliniska kriterier**

Barn under 2 år med minst ett av följande tio kliniska symptom:

— Hepatosplenomegali.

— Lesioner på hud och slemhinnor.

— Condyloma lata.

— Ihållande rinit.

— Gulsot.

— Pseudoparalys (p.g.a. periostit och osteokondrit).

— Påverkan på centrala nervsystemet.

— Anemi.

▼M2

— Nefrotiskt syndrom.

— Malnutrition.

**Laboratoriekriterier**

— Laboratoriekriterier för fallbekräftelse.

Minst ett av följande tre kriterier:

— Påvisande av *Treponema pallidum* med hjälp av mörkfältsmikroskopi i navelsträng, placenta, nässekret eller material från hudlesion.

— Påvisande av *Treponema pallidum* med hjälp av immunfluorescens i navelsträng, placenta, nässekret eller material från hudlesion.

— Påvisande av *Treponema pallidum*-specifik IgM (FTA-abs, EIA-test).

OCH ett reaktivt, treponema-ospecifikt test (VDRL, RPR) i barnets serum.

— Laboratoriekriterier för troligt fall:

Minst ett av följande tre symtom:

— Reaktivt VDRL-testresultat på cerebrospinalvätska.

— Reaktiva, treponema-ospecifika test och treponema-specifika serologiska test i moderns serum.

— Spädbarnets treponema-ospecifika antikroppstiter är fyrfaldigt eller mer än fyrfaldigt högre än antikroppstitern i moderns serum.

**Epidemiologiska kriterier**

Spädbarn med ett epidemiologiskt samband genom överföring från människa till människa (vertikal överföring).

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Spädbarn eller barn som uppfyller de kliniska kriterierna och minst ett av följande två kriterier:

— Ett epidemiologiskt samband föreligger.

— Laboratoriekriterierna för ett troligt fall är uppfyllda.

C. **Bekräftat fall**

Spädbarn som uppfyller laboratoriekriterierna för fallbekräftelse

TETANUS

*(Clostridium tetani)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst två av följande tre symtom:

— Smärtsamma muskelsammandragningar av främst tuggmuskel och halsmuskler, som leder till ansiktsspasmer kända som trismus och ”risus sardonicus”.

— Smärtsamma muskelsammandragningar av bålmusklerna.

— Generaliserade spasmer, ofta opistotonus.

**Laboratoriekriterier**

minst ett av följande två symtom:

— Isolering av *Clostridium tetani* från en infekterad lokal.

— Påvisande av tetanustoxin i serumprov.

▼M2

**Epidemiologiska kriterier**

Inte tillämpligt

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

TOXOPLASMOS, KONGENITAL

*(Toxoplasma gondii)*

**Kliniska kriterier**

Inte relevant för övervakningsändamål.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Påvisande av *T. gondii* i kroppsvävnader eller kroppsvätskor.

— Påvisande av *T. gondii-nukleinsyra* i kliniskt prov.

— T. gondii-specifik antikroppsreaktion (IgM, IgG, IgA) hos nyfött barn.

— Kvarstående stabil IgG *T.gondii*-titer hos spädbarn (under 12 månader).

**Epidemiologiska kriterier**

Inte tillämpligt

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Inte tillämpligt

C. **Bekräftat fall**

Spädbarn som uppfyller laboratoriekriterierna.

TRIKINOS

*(Trichinella* spp.*)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst tre av följande sex symtom:

— Feber.

— Ömhet och smärta i musklerna.

— Diarré.

— Ansiktsödem.

— Eosinofili.

— Subkonjunktivala, subunguala och retinala blödningar.

▼M2

**Laboratoriekriterier**

minst ett av följande två symtom:

— Påvisande av *Trichinella*-larver i muskelvävnad från biopsi.

— *Trichinella*-specifik antikroppsreaktion (IFL-test, Elisa-test eller Western blot-test).

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande två epidemiologiska samband:

— Exponering för smittad föda (kött).

— Exponering för en gemensam smittkälla.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

TUBERKULOS

*(Mycobacterium tuberculosis complex)*

**Kliniska kriterier**

Person med följande två symtom:

— Tecken, symtom och/eller röntgenfynd som är förenliga med aktiv tuberkulos

OCH

— ett kliniskt beslut att behandla patienten med tuberkulostatika i adekvat dos

ELLER

ett fall som upptäckts vid obduktion med patologiska fynd som visar på aktiv tuberkulos vilken skulle föranlett tuberkulosbehandling med antibiotika om diagnos hade ställts före döden.

**Laboratoriekriterier**

— Laboratoriekriterier för fallbekräftelse

minst ett av följande två symtom:

— Isolering av *Mycobacterium tuberculosis* complex (utom *Mycobacterium bovis*-BCG) från kliniskt prov.

— Påvisande av *M. tuberculosis* complex-nukleinsyra i kliniskt prov OCH positiv mikroskopi för syrafasta stavar eller likvärdig ljusmikroskopundersökning av stavar som färgats in med hjälp av fluorescens.

— Laboratoriekriterier för troligt fall:

Minst ett av följande tre kriterier:

— Mikroskopundersökning av syrafasta stavar eller likvärdig ljusmikroskopiundersökning av stavar som färgats in med fluorescens.

— Påvisande av *M. tuberculosis* complex-nukleinsyra i kliniskt prov.

— Histologisk undersökning visar på granulom.

**Epidemiologiska kriterier**

Inte tillämpligt

▼M2

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna.

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna för troligt fall.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna för fallbekräftelse.

TULAREMI (HARPEST)

*(Francisella tularensis)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst en av följande kliniska former:

— *Ulceroglandulär tularemi*

— Hudsår

OCH

— regional lymfadenopati.

— *Glandulär tularemi*

— Förstorade och smärtande lymfknutor utan tecken på sår.

— *Okuloglandulär tularemi*

— Konjunktivit

OCH

— regional lymfadenopati.

— *Orofaryngal tularemi*

— Cervikal lymfadenopati

OCH

minst ett av följande tre symtom:

— Stomatit.

— Faryngit.

— Tonsillit.

— *Gastrointestinal tularemi*

Minst ett av följande tre symtom:

— Buksmärtor.

— Kräkningar.

— Diarré.

— *Pulmonell tularemi*

— Lunginflammation.

— *Generaliserad tularemi*

Minst ett av följande två symtom:

— Feber utan lokalisering av sjukdomstecken och symtom i ett tidigt stadium.

— Sepsis.

▼M2

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tre kriterier:

— Isolering av *Francisella tularensis* från kliniskt prov.

— Påvisande av *Francisella tularensis-nukleinsyra* i kliniskt prov.

— *Francisella tularensis*-specifik antikroppsreaktion.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande tre epidemiologiska samband:

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Överföring från djur till människa.

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

TYFOID-/PARATYFOIDFEBER

*(Salmonella Typhi/Paratyphi)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande två symtom:

— Debut av ihållande feber.

— Minst två av följande fyra symtom:

  — Huvudvärk.

  — Relativ bradykardi.

  — Torrhosta.

  — Diarré, förstoppning, allmän sjukdomskänsla eller buksmärtor.

Paratyfoid feber har samma symtom som tyfoid feber, dock vanligen med ett mildare förlopp.

**Laboratoriekriterier**

— Isolering av *Salmonella Typhi* eller *Paratyphi* från kliniskt prov.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande tre epidemiologiska samband:

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Överföring från människa till människa.

— Exponering för smittad föda eller smittat dricksvatten.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

▼M2

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

VIRALA HEMORRAGISKA FEBRAR

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande två symtom:

— Feber.

— Blödningar i olika former som kan leda till multiorgansvikt.

**Laboratoriekriterier**

minst ett av följande två symtom:

— Isolering av specifikt virus från kliniskt prov.

— Påvisande av specifik virusnukleinsyra i kliniskt prov och genotypning.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande kriterier:

— Personen har under de senaste 21 dagarna rest till ett område där man vet att virala hemmoragiska febrar förekommit eller där de tros ha förekommit.

— Personen har under de senaste 21 dagarna exponerats för person med trolig eller bekräftad viral hemorragisk feber, som i sin tur insjuknat under de senaste 6 månaderna.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

WEST NILE FEVER

*(”West Nile-virusinfektion”)*

**Kliniska kriterier**

Person med feber

ELLER

minst ett av följande två symtom:

— Encefalit.

— Meningit.

**Laboratoriekriterier**

— Laboratorietest för fallbekräftelse.

Minst ett av följande fyra kriterier:

— Isolering av West Nile-virus från blod eller cerebrospinalvätska.

▼M2

— Påvisande av West Nile-virusnukleinsyra i blod eller cerebrospinalvätska.

— West Nile-virusspecifik antikroppsreaktion (IgM) i cerebrospinalvätska.

— Hög IgM-titer för West Nile-virus OCH påvisande av IgG mot West Nile-virus, OCH bekräftelse med hjälp av neutralisering.

— Laboratorietest för troligt fall.

West Nile-virusspecifik antikroppsreaktion i serum.

Laboratorieresultaten måste tolkas med hänsyn till vaccinationsstatus för flavivirus.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande två epidemiologiska samband:

— Överföring från djur till människa (personen bor i, har besökt eller har exponerats för moskitbett i ett område där West Nile-virus är endemiskt hos hästar eller fåglar).

— Överföring från människa till människa (vertikal överföring, blodtransfusion, transplantationer).

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna OCH minst ett av följande två kriterier:

— Ett epidemiologiskt samband föreligger.

— Laboratorietest för troligt fall.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller laboratoriekriterierna för fallbekräftelse.

GULA FEBERN

*(Gula febern-virus)*

**Kliniska kriterier**

Person med feber

OCH

minst ett av följande två symtom:

— Gulsot.

— Generella blödningar.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande fem kriterier:

— Isolering av gula febern-virus från kliniskt prov.

— Påvisande av gula febern-nukleinsyra.

— Påvisande av gula febern-antigen.

— Gula febern-specifik antikroppsreaktion.

— Påvisande av typiska leverlesioner med hjälp av histopatologisk undersökning vid obduktion.

Laboratorieresultaten måste tolkas med hänsyn till vaccinationsstatus för flavivirus.

▼M2

**Epidemiologiska kriterier**

Personen har under den senaste veckan rest till en region där man vet att gula febern-fall förekommit eller där de tros ha förekommit.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som inte vaccinerats nyligen och som uppfyller de kliniska kriterierna.

Person som vaccinerats nyligen hos vilken gula febern-virusstam av vild typ påvisats.

YERSINIAINFEKTION

*(Yersinia enterocolitica, Yersinia pseudotuberculosis)*

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande fem symtom:

— Feber.

— Diarré.

— Kräkningar.

— Buksmärtor (pseudoappendicit).

— Tenesmer.

**Laboratoriekriterier**

— Isolering av *Yersinia enterocolitica* eller *pseudotubeculosis* från kliniskt prov.

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av följande fyra epidemiologiska samband:

— Överföring från människa till människa.

— Exponering för en gemensam smittkälla.

— Överföring från djur till människa.

— Exponering för smittad föda.

**Fallklassificering**

A. **Möjligt fall**

Inte tillämpligt

B. **Troligt fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och där det föreligger ett epidemiologiskt samband.

C. **Bekräftat fall**

Person som uppfyller de kliniska kriterierna och laboratoriekriterierna.

▼M3

NYTT INFLUENSAVIRUS A (H1N1) (S.K. SVININFLUENSA A (H1N1) OCH MEXIKANSK INFLUENSA) ([1])

**Kliniska kriterier**

Person med minst ett av följande tre symtom:

— Mer än 38 graders feber OCH tecken och symtom på akut luftvägsinfektion.

— Lunginflammation (allvarlig luftvägssjukdom).

— Död orsakad av en oförklarad akut luftvägssjukdom.

**Laboratoriekriterier**

Minst ett av följande tester:

— RT-PCR.

— Virusodling (kräver BSL 3).

— Fyrfaldig ökning av antikroppar som neutraliserar det nya influensavirus A (H1N1) (behov av serumpar från det akuta skedet av sjukdomen och därefter under konvalescensen minst 10–14 dagar senare).

**Epidemiologiska kriterier**

Minst ett av de tre följande under de sju dagarna innan sjukdomen bryter ut:

— Person som har varit i nära kontakt med ett bekräftat fall av den nya influensan A (H1N1) under själva sjukdomen.

— Person som har rest till ett område där fortsatt överföring av den nya influensan A (H1N1) från människa till människa har bekräftats.

— Person som arbetar i ett laboratorium där prover av den nya influensan A (H1N1) testas.

**Fallklassificering**

A. *Fall under utredning*

Person som uppfyller de kliniska och epidemiologiska kriterierna.

B. *Troligt fall*

Person som uppfyller de kliniska OCH epidemiologiska kriterierna OCH där laboratorieresultaten visar att personen testats positiv för en typ av influensa A som inte har delats in i subtyper.

C. *Bekräftat fall*

Person som uppfyller laboratoriekriterierna för bekräftelse.

([1]) Namnet kommer att ändras i enlighet med Världshälsoorganisationens definition.